

Kulturmiljöprogram

Del 4.4 Flisby socken

Inledning

Denna del av Nässjö kommuns kulturmiljöprogram redovisar bevarandevärda objekt inom Flisby socken.

Läsanvisning

Hela kulturmiljöprogrammet

I den fullständiga versionen av Nässjö kommuns kulturmiljöprogram finns bakgrunden till kulturmiljöprogrammet, fördjupad beskrivning av kulturmiljön och redovisning av samtliga bevarandevärda objekt inom kommunen.

Karta

De olika objektens lokalisering får man fram genom kartfunktionen på kommunens hemsida. Där går det hitta alla kommunens objekt i kartform och det går även att söka på fastighetsbeteckning och adress.

Klassning

Följande klasser används i kulturmiljöprogrammet:

Klass 1, byggnadsminne (KML 3 kap) / Kyrkliga kulturminnen (KML 4 kap)

Graderingen avser byggnader som förklarats vara byggnadsminnen enligt Kulturmiljölagen (kap 3-4). Klassificeringen avser befintliga byggnadsminnen.

Klass 2, Särskilt värdefull bebyggelse (PBL 8 kap § 13)

Graderingen avser särskilt värdefull bebyggelse, sådana byggnader får inte fysiskt förvanskas vid förändring av eller i anslutning till byggnaden. Byggnaden bör skyddas genom q-bestämmelse i områdesbestämmelse eller detaljplan.

Klass 3, särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap § 17)

Byggnaden har ett visst värde i fråga om till exempel utformning. Värdebärande element i byggnaden bör hanteras på ett varsamt sätt vid förändringar av eller i anslutning till byggnaden. Bör skyddas genom varsamhetsbestämmelse i områdesbestämmelse eller detaljplan.

Klass 4, allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap § 17)

Graderingen motsvarar det generella krav på hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värden som gäller för alla byggnader.

Klass 5, avskrivs

Byggnaden har inte kulturhistoriska värden som behöver beaktas i plan- och bygglovsprocessen. Objekt i klass 5 finns inte upptagna i kulturmiljöprogrammet.

Klassningen är framtagen av Länsstyrelsen i Jönköpings län och är baserad på Plan- och bygglagens (PBL) hänsyns- och skyddsbestämmelser samt byggnadsminnen enligt Kulturmiljölagen (KML). Klassningen skiljer sig från den klassning som använts i kommunens tidigare kulturmiljöprogram "Värdefulla byggnader och miljöer" (2007) och därför har ny bedömning gjorts vid framtagande av detta program.

404 Område Johannesberg-Udden

Johannesbergs gård 1, Luttersjö 1, fastighet Johannesberg 1:1, Luttersjö 1:2
Klass: 2 - Särskilt värdefull bebyggelse (PBL 8 kap §13)

Johannesbergs herrgård 2007

Gårdens nuvarande läge härstammar från 1345, och delar av gården ägdes av Vadstena kloster från 1381. På 1500-talet ägde Knut Posse gården. De två Sjörydsgårdarna (som de kallades då) slogs 1662 samman med Gustav Ulf av Horsnäs säteri. Släkterna von Gertten, Nathorst och Gedda ägde alla gården under de följande 100 åren. 1774 förvärvades den av Johannes Rudbeck och fick namnet Johannisberg. 1780 uppfördes den nuvarande huvudbyggnaden. Från 1820 och ett 60-tal år framåt ägdes gården av släkten Key. Under åren 1862-1897 drevs på Johannisberg en lantbruksskola. På 1880-talet köptes den av A H Nordenskiöld, och då hade gården en djurbesättning på omkring 15 hästar, 5 tjurar, 40 kor samt en åkerareal på omkring 100 ha. 1921-23 renoverades gården och det var troligtvis då revideringen utfördes och de stora fönstren tillkom. 1952 brann de äldre uthusen och magasinen ned. Under det tidiga 2000-talet var gården mycket välskött med en stor besättning kronhjortar för avel.

Huvudbyggnaden har gulrappad timmerstomme med vita knutlådor, och den är i 2½ våning med brant tegeltäckt sadeltak, som förmodligen tillkom vid renoveringen på 20-talet då huset fick sitt lätt klassicerande utseende. En lång allé leder fram till gården. På gården ligger ett stort magasins- och maskinhus med en bottenvåning av stockar i ett slags fackverksteknik, samt ett loft i resvirke med vällingklocka och plåttak. Den stora ladugården ligger strax söder om huvudbyggnaden och är modern.

Udden ligger på det gamla säteriet Luttersjös ägor, och huset liknar de villor som under slutet av 1800-talet uppfördes i badorterna längs Sveriges kust. Det är i 1½ våning med timmerstomme och gulmålad stående och liggande fasspontpanel med vitmålade fönsteröverstycken, ornamenteringar och snickerier. Källaren är helt i granit, och där fanns köket förr med en järnspis och ett lagerrum, vilket har stenvalv i taket. Huset har en egenartad plan med en långsträckt byggnadskropp med två kraftigt utskjutande partier, krönta av frontespiser. Dessa är sammanbundna med ett kraftigt entréparti med en öppen balkong ovanpå. Köket har numera flyttats upp i huset och de stora fönstren har bytts ut mot mindre vid en renovering i slutet av 1950-talet. Huset drabbades av en brand 1996 och genomgick en renovering under tidigt 2000-tal.

Karaktärsdrag - Udden

- Byggnadens sammansatta volym och frontespiser
- Timmerstommen med liggande och stående fasspontpanel med vita detaljer
- Dekorativa ornament, snickeridetaler och fönsteröverstycken
- Granitsockeln och källaren
- Vissa av fönstrens utformning och dekorativa spröjs

Udden.

405 Område Gäddeviksholms herrgård

Gäddeviksholm 1, 2, Gäddevik 1, fastighet Gäddevik 1:1

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Huvudbyggnaden.

Herrgårdsanläggning på liten halvö i Hästsjön i en anlagd trädgårdspark. Huvudbyggnaden är av salstyp och uppfördes omkring 1790. Ombyggnad skedde troligtvis runt 1859. Huset är i 1½ våning med ett öppet entréparti och en kraftig frontespis i det tegeltäckta mansardtaket. Timringen är klädd med rödfärgad locklistpanel, utsmyckad med vitmålade snickerier. Gården Gäddevik omnämns redan i dokument från 1400-talet och flyttades till sin nuvarande plats från fastlandet någon gång mellan 1650 och 1780, bytte då namn till Gäddeviksholm. Vidare finns på halvön en rättarebostad/drängstuga och ett sädesmagasin från cirka 1790 samt en stallbyggnad, ett svinstall, ett mejeri och ett brygghus från 1890. Dessa har alla rödfärgad locklistpanel med vita snickerier och sadeltak med rött enkupigt tegel. Utanför grindarna till halvön ligger en ladugård, en maskinhall, några mindre förråd samt en arrendatorsbostad. Dessa byggnader är uppförda 1930–60.

Karaktärsdrag

- Byggnadens volym med markerat entréparti och frontespis
- Tvåluftsfönster av trä med symmetrisk placering och spröjsning
- Mansardtaket med taktegel
- Den rödfärgade locklistpanelen med vit snickeriglädje
- De tillhörande byggnaderna samt deras placering på gården

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Anläggningen är ett välbevarat exempel på en herrgård vars huvudsakliga uppförande skett under 1700- och 1800-talen.

Närmast i bild är sädesmagasinet, stallbyggnaden intill och bastun längst bort.

Närmast i bild är rättarebostaden och intill är mejeriet.

Flisby stationssamhälle

Då Östra stambanan drogs från Katrineholm mot Nässjö, anlades 1874, där Givarps, Naskarps och Syredas ägor möts, en järnvägsstation som fick namnet Flisby. I och med järnvägsutbyggnaden kom mängder av arbetsfolk till trakten och ett samhälle började ta form. En speceriaffär öppnades 1874 av handlare Sidwall och har sedan dess med olika ägare, legat på samma ställe. 1879 grundade I A Johansson en såg och toffelfabrik och 1884 grundades Flisby tegelbruk på Syredas sydvästra ägor. Kring sekelskiftet 1900 startade AB Ryttaren en torvströfabrik som var igång ända in på 1970-talet. I och med järnvägen blev det ett uppsving för skogsbruket och många sågverk och trävaruhandlare etablerade sig i trakten. Träpatroner tjänade stora förmögenheter och byggde riktiga träslott. Ett sådant var Augustenborg, mitt i samhället. Detta såldes efter första världskriget till en stiftelse och blev Betesda, ett hem för förståndshandikappade, men det har senare avvecklats.

Under perioden 1920-50, då samhällets utveckling nådde sin höjdpunkt, fanns fyra speceriaffärer, ett mejeri, ett slakteri och tre kaféer. Vidare fanns snickeri- och möbelfabrik, slöjdfabrik, borsträffabrik, smidesverkstad och hovslageri samt en kombinerad fisk- och skrotaffär som drevs av Oscar Ström. Sonen Gösta drev skrotrörelsen ända in på 1960-talet. Flisby järnvägsstation var bemannad mellan 1874 och 1972 och huset revs 1992. Flisby skola byggdes 1951.

406 Område Naskarp

Odengatan 25, 23, 17, 24, 26, 28, 34, Bastuvägen 4, Naskarpsgatan 4, 6, 8, fastighet Naskarp 1:21, 1:40, 1:22, 1:55, 1:54, 1:62, 1:9, 1:17, 1:16, 1:64, Givarp 1:11

Klass: 4 - Allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

F d Konsumbutiken.

Naskarpområdet är en del av Flisby järnvägssamhälle och visar på en variation av bebyggelse från tiden 1880-1925. I området finns en Konsumbutik, idag är verksamheten nedlagd och fungerar som privatbostad. Intill ligger Elimkapellet i rött flisbytegel från 1925. Byggnaden, ett före detta baptistkapell, har restaurerats och ägs nu av en hembygdsförening. Såg- och snickerifabriken ligger i utkanten av området med flera

byggnader, varav två av de kvarvarande byggnaderna är uppförda i rött tegel. Trätoffelfabriken i rött tegel är, ursprungligen uppförd 1879, om- och tillbyggd 1921. På området finns en brandstation med slangtorn, vilken tillkom för att samhället innehöll så många träindustrier och man behövde en god beredskap om det skulle fatta eld i dessa. Trätoffelfabrikens disponentvilla är uppförd i jugendstil från 1919, med källarvåning i tegel, verandaliknande portik, ljusputsad fasad och utsvängt mansardtak.

I centrum av området ligger Flisby missionshus, ursprungligen från 1875 med fasader av gulmålad locklistpanel och rött tegeltak, restaurerat 1993. Villorna utmed Naskarpgatan i 1 ½ våning har genomgått en del förändringar sedan de uppfördes. Längs Odengatan finns en vacker trävilla från sent 1800-tal, fasader av ljust bemålad rund locklistpanel, pryddigt entréparti med överliggande frontespis med rikt utsmyckat rundfönster.

Karaktärsdrag – F d Konsumbutiken

- Locklistpanelen
- Sadeltaket med tegelpannor
- Tvåluftsfnstren med spröjs samt de spetsbågiga fnstren på gavlarna
- Tillbyggnaden, affärslokalen, med de stora fnstren och dörrens placering

Karaktärsdrag – Elimkapellet

- Byggnadens volym med det höga sadeltaket belagt med tvåkupiga tegelpannor
- Tegelfasaden och tegelgesimsen
- Spetsbågiga bågfnster, rundbågiga fnster med spröjs och vitputsade omfattningar
- Vapenhuset med betongpelare

Karaktärsdrag – Såg- och snickerifabriken

- Byggnadernas volym
- Röda tegelfasaden
- Skorstenens volym
- De dekorativa tegeldetaljerna
- Originalfnstrens form med järnspröjs

Karaktärsdrag – Trätoffelfabriken

- Byggnadens volym
- Fasad i tegel med sadeltak beklätt med enkupiga tegelpannor
- Fnstrens placering
- Fabriksskylten

Karaktärsdrag – Missionshuset

- Byggnadens volym
- Ljus locklistpanel
- Sadeltak klätt i rött enkupigt tegel med takkupa
- De höga fnstren och deras placering

Karaktärsdrag – Villorna längst Naskarpgatan

- Byggnadernas volym
- Reveterade fasaden på 1:17 med frontespis och sadeltak belagt med röda takpannor
- Fasspontpanelen på 1:16 med frontespis och sadeltak belagt med röda takpannor
- Verandans stensockel och pelare med dekorativ balkong
- Två- och enluftsfnstren med dekorerade fnsteromfattningar

- **Karaktärsdrag – Trävilla**
- Ljus rundad locklistpanel
- Frontespis med dekorativt runt fönster med spröjs
- Sadeltaket med röda tvåkupiga takpannor
- Dekorativa verandan
- Äldre spröjsade tvålufts-fönster i trä

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Området uppvisar en variation av ett stationssamhälles bebyggelse från dess tillkomst till höjdpunkt som är typiskt för Nässjö kommun.

Elimkapellet.

Såg- och snickerifabriken.

Trätoffelfabriken.

Flisby missionshus.

Villa längs Naskarpvägen.

Villa längs Naskarpgatan.

Trävillan.

Disponentvillan.

407 Område Mosshult

Mosshult 1, 2, 3, fastighet Mosshult 1:3, 1:4

Klass: 4 - Allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Torpet på 1:3.

Före detta torp (1:3), numera fritidshus. En enkelstuga från 1800-talets första hälft, entréparti med dubbeldörr och fönsteröverstycke samt tegeltak. En renovering skedde under det tidiga 2000-talet. Till huset hör en timrad bodbyggnad med plåttak.

Strax västerut ligger en liten gårdsanläggning (1:4) med en liten parstuga i 1½ våning med faluröd stående locklistpanel, vita fönsteromfattningar och en liten veranda med snickerier och småspröjsade fönster. Huset är troligtvis från sent 1800-tal, påbyggt omkring 1910 och renoverat 2001. Byggnaden har renoverats igen därefter där den tidigare liggande locklistpanelen ersatts med stående. En bit ifrån mangårdsbyggnaden, på andra sidan vägen, finns en ladugård i liggtimmer och röd locklistpanel och en bodlänga med locklistpanel och rött tegeltak från sent 1800-tal.

Karaktärsdrag - Torpet

- Byggnadens volym
- Stående locklistpanelen med trekupiga takteglet
- Originalpardörren i trä med småspröjsade fönster ovan och omfattning
- Fönstrens placering och storlek

Karaktärsdrag – Parstugan

- Parstugans volym
- Enkupiga takteglet
- Stensockeln
- Dekorativa verandan och pardörren med småspröjsade fönster
- Tvåluftsfönstren i trä med spröjs

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Området visar på äldre lantlig bebyggelse från tidigt och sent 1800-tal.

Parstugan på 1:4.

408 Mjölarp's kvarn och mjölnarvillan

Mjölarp 2, fastighet Mölarp 1:1

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Kvarnen.

Kvarnen har anor från 1250-talet och i kvarnrannsakingen 1697 står det som "gammalt och urminnes kvarnstånd" med fänrik Olof Oxhuvud som ägare. Den nuvarande kvarnbyggnaden uppfördes på tidigt 1800-tal och man malde brödsäd så sent som på 1940-talet. Numera mal man på sin höjd till djurfoder, men man producerar elkraft och sågverket är igång. Kvarnen har gått i arv i flera generationer.

Kvarnbyggnaden är uppförd av liggtimmer och resvirke på kallmurad stenfundament strax söder om en bastant damm. Fasaden är klädd med rödfärgad locklistpanel och en lastbrygga under skärmtak vetter åt landsvägen. På östra sidan av ån ligger såganläggningen i rött resvirke från 1900-talet. Mjölnarvillan är pittoresk och har ljus fasspontpanel och snickerier. Huset uppfördes 1899 och mitt på det finns en inglasad veranda med en stor balkong ovanpå. Huset har gått igenom vissa förändringar de senare åren och lite av den tidigare snickarglädjen har tonats ned.

Karaktärsdrag – Kvarnen

- Byggnadens volym
- Kvarnens liggtimmer och resvirke klätt med rödmålad locklistpanel
- Sadeltaket i ofärgad plåt
- Stensockel
- Originalfönster i trä och spröjs
- Kvarnens kvarvarande delar
- Lastbryggan i trä
- Långsidans pardörr i trä

Karaktärsdrag – Mjölnavillan

- Byggnadens volym i vinkel
- Sadeltaket belagt med enkupiga takpannor
- Mjölnavillans stående och liggande fasspontpanel och snickeriglädje
- Gavelns burspråk
- Fönstrens storlek, placering och omfattningar

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Anläggningen är ett välbevarat exempel på en vattenkvarn med tillhörande mjölnavilla på en plats vars historia sträcker sig ända till 1600-talet.

Mjölnavillan.

409 Stenkars kvarn

Stenkars kvarn 1, fastighet Stenkar 1:6

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Utmed ån som rinner mellan Hästsjön och Skärsjön låg två kvarnanläggningar, där Kramsäng är den övre och Stenkar den nedre. Kramsängs kvarn brann ned för ett antal år sedan och finns inte kvar längre. En äldre vägsträckning leder igenom fastigheten. Fångdammen med dämnet är bevarad. Enligt kvarnkommissionens rapport från 1697 tillhörde Stenkar Visingsborgs skolegods, gårdar vars avkastning gick till den skola som Per Brahe inrättat på Visingsö.

Stenkar var en enfotad kvarn, byggd på ett gammalt kvarnställe och kunde mala en halv tunna säd om dygnet, då inte torkan eller frosten hindrade detta. Kvarnen är av överfallstyp, där vattnet leds från dammen till kvarnhjulet som får stenarna att mala. Kvarnen är av 1700-talstyp men troligen uppförd omkring 1830 i knuttimring på hög kallmurad stenfot. Taket är spånklätt. Kvarnen blev restaurerad för 25-30 år sedan och är iordningställd för besökare. Mjölнарstugan är en enkelstuga från omkring 1830, timrad i en våning och klädd med rödfärgad locklistpanel och rött enkupigt taktegel.

Karaktärsdrag

- Byggnadens volym med de två byggnadskropparna
- Den höga stensockeln under utbyggnaden
- Det spånklädda sadeltaket
- De kvarvarande delarna från kvarnen
- Mjölнарstugan av enkelstugetyp, med en våning i timmer och röd locklistpanel och enkupigt taktegel samt dörrpar i trä

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Anläggningen är ett välbevarat exempel på en vattenkvarn med tillhörande mjölnarstuga på en plats vars historia sträcker sig ända till 1600-talet.

Vy av kvarnen i östlig riktning.

Mjölnarbostaden.

410 Boaskog

Boaskog 2, fastighet Boaskog 1:1

Klass: 4 - Allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Ensamliggande gårdsanläggning i odlingslandskapet på växtsluttningen ner mot Flisbysjön. Ladugården är riven. Bostadshuset är av salstyp från 1859 i 1½ våning med gulmålad locklistpanel och rött enkupigt taktegel.

Karaktärsdrag

- Byggnadens volym med frontespis med fronton
- Locklist- och fasspontpanelen med vita detaljer
- Sadeltaket belagt med rött enkupigt taktegel
- De spröjsade fönstren i symmetriska band
- Stensockeln

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Byggnaden är ett exempel på en mangårdsbyggnad som tidigare tillhört en gård från 1800-talet.

411 Ro gård

Ro gård 1, fastighet Ro 2:16

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Bostadshuset är uppfört 1911 och är en träbyggnad i två våningar. Fasaden mot landsvägen är annorlunda, och ser ut som två fristående gavlar med en mellanliggande glasveranda. Denna är i två våningsplan med flera hundra smårutor och krönt med tornhuv. Fasaden utgörs av varvad stående och liggande gulmålad fasspontpanel med vita omfattningar och hörn. Huset har sadeltak beklätt med brun falsad plåt. Sockeln är av huggen sten.

Karaktärsdrag

- Byggadens volym med utskjutande glasveranda med tornhuv
- Den stående och liggande fasspontpanelen med vita detaljer
- Sadeltaket beklätt med falsad plåt
- Sockeln av huggen sten
- Originalfönstren i fyrluftstyp och verandafönster med spröjs i trä

Kultuhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Byggnaden är ett relativt välbevarat exempel på ett bostadshus från början av 1900-talet.

414 Skeppsås

Skeppsås 5, fastighet Skeppsås 1:6

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Bostadshusets äldsta delar sägs vara från omkring 1650, troligtvis en parstuga som delats (Björk, 2001). Idag kraftigt tillbyggt. De övriga byggnaderna har en mer ursprunglig volym, det mindre bostadshuset har delvis förändrats genom bland annat nyare fönster. Detta troligen uppfört på en äldre grund sent 1700-tal. Boden är flyttad till platsen 1975 och har årtalet 1750 inristat ovanför dörren, tillsammans med några initialer. Golvet pryds av vad man tror är bomärken. Den tillhörande ladugården uppfördes 1923.

Karaktärsdrag – Enkelbod

- Byggnadens volym
- Den främre fasadens utkragning
- Omålade timret
- Fönsterlösa luckor i trä
- Enkupigt lertegel
- Dörr med liggande panel

Karaktärsdrag – Bostadshus, centralt

- Byggnadens volym mot entrésidan
- Faluröd locklistpanel
- Takpannor
- Fönsteröppningar/fönster av trä

Karaktärsdrag – Bostadshus

- Byggnadens volym
- Omålade timret
- Fönsternas volym
- Träfönster med spröjs

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Byggnadernas ålder blir här ett värde i sig tillsammans med sina små byggnadsvolymer och täta placering. Så stor del som möjligt av det ursprungliga materialet bör bevaras.

Enkelbod på Skeppsås 1:6.

415 Torrsjö gamla skola

Torrsjö skola 1, fastighet Torrsjö 1:2

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Skolbyggnad i två våningar med tillhörande uthus och utedass för skolans elever. Byggnaden uppfördes 1899 som skola, fungerade från 1953 som bygdegård.

Karaktärsdrag – Skolan

- Byggnadens volym
- Huggen stengrund
- Stentrappa
- Faluröd, profilerad locklistpanel
- Vita omfattningar kring dörrar och fönster
- Vita gavelpartier och våningsavgränsningar
- Ursprungliga tvåluftsfönster i trä
- Ursprungliga fyrluftsfönster i trä
- Profilerade fönster och dörrfoder
- Ursprungliga pardörrar med överljus
- Den öppna verandan i två plan
- Verandans dubbla pardörrar
- Övervåningens pardörrar med spröjsade fönster
- Skorstenarnas utkragning och blindering

Karaktärsdrag – Bostadshus/uthus

- Byggnadens volym
- Huggen stengrund
- Faluröd locklistpanel
- Ljust målade portar
- Entrédörr med liggande panel och överljus
- Vitmålade tvåluftsfönster med spröjs

Karaktärsdrag – Avträden

- Byggnadens volym
- Faluröd locklistpanel
- Smala, tättsittande dörrar i ljust grönt
- Kvadratiska överljusfönster med spröjs
- Trekupigt tegeltak

Kultuhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Mycket välbevarad skola med många ursprungliga detaljer. Uthus och avträde förstärker den kultuhistoriska miljön och bör ses som en enhet och bevaras i så stor utsträckning som möjligt.

Torrsjö gamla skola.

Torrsjö skolas avträden.

Tillhörande uthus.

416 Eksjö typhus på Knutstorp

Knutstorp 2, fastighet Knutstorp 2:3

Klass: 3 - Särskilt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap §17)

Eksjö typhus från 1957 i 1 ½ plan. En faluröd liggande fjällpanel, något indragna fönster i grönt med vita omfattningar. Sadeltak med röda takpannor. Interiört välbevarat med intakt planindelning och originalkök.

Att ta fram typritningar för hus, är en gammal tradition i Sverige. Typritningar för det offentliga byggandet har handlat om att ge allmänheten en föreställning om vad god arkitektur innebär och att undvika onödiga kostnader och misstag.

Karaktärsdrag

- Byggnadens volym
- Faluröd fjällpanel
- Ospröjsade en- och tvålufts-fönster
- Ursprunglig ytterdörr med fönster
- Röda takpannor

Kulturarhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Exempel på typhus från 1950-talet, exteriört välbevarat samt delvis bevarade interiöra detaljer, som till exempel det ursprungliga köket.

417 Högalund

Knutstorp Högalund 1, fastighet Knutstorp 2:1

Klass: 2 - Särskilt värdefull bebyggelse (PBL 8 kap § 13)

Torp byggt 1910 med tillhörande uthus, uppfört i anknytning till Knutstorps gård. Putsad stengrund och fjällpanel. Spröjsade fönster och lertegeltak. Fasadens fönster och gavellister har byggts på och rundats för att skapa valvformationer och rundade hörn. Gavelsidorna har lunettfönster och en diskret snickarglädje i form av solformade nockpartier över väggytan.

Karaktärsdrag

- Byggnadens volym
- Putsad stengrund
- Faluröd fjällpanel
- Uppbyggd listdekor i vitt med runda former
- Verandan

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Välbevarat torpställe från 1910 med snickeridekor. Byggnadens grad av både bevarad helhetskaraktär och detaljer ökar tillsammans det kulturhistoriska värdet. Då det tillhör den större helheten med bebyggelse i anknytning till Knutstorps gård, vilket idag är ett byggnadsminne, stärks bevarandevärdet ytterligare.

418 Norlunda

Knutstorp Norlunda 1, fastighet Knutstorp 2:1

Klass: 4 - Allmänt bebyggelsevärde (PBL 8 kap § 17)

Mindre bostadshus från tidigt 1900-tal, mer arkitektoniskt detaljerat än flertalet mindre bostadshus på landsbygden från samma tid inom kommunen. Byggnaden har en näst intill kvadratisk plan med osymmetrisk fönsterindelning och ett varierat taklandskap av sammankopplade sadeltak i olika vinklar. Entréns öppna veranda har en övre balkong som ramar in byggnadens dubbla entrédörrar.

Karaktärsdrag

- Byggnadens volym
- Huggen stengrund
- Huggen stentrappa
- Liggande och stående panel i falurött
- Vita gavlar sammansatta med horisontella, profilerade lister
- Vitmålade tvåluftsfönster i trä med osymmetrisk placering
- Profilerade fönsteröverstycken
- Öppen veranda i två plan
- Tvåkupigt lertegel

Kulturhistorisk bedömning och värdebeskrivning

Exempel på bostadshus i anknytning till Knutstorps gård. Osymmetrisk fasad med profilerade detaljer.